

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 2. července 2019 odvolání státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni proti rozsudku Krajského soudu v Plzni z 13. března 2019 sp. zn. 34 T 3/2019 v trestní věci obžalovaného J. Ch., narozeného v ,

a rozhodl takto:

Podle § 256 tr. ř. se odvolání **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni byl obžalovaný J. Ch. uznán vinným přečinem podání alkoholu dítěti podle § 204 tr. zákoníku a zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku a odsouzen podle § 185 odst. 3, § 43 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků, jehož výkon mu byl podle § 84 a § 85 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 81 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř roků se současně vysloveným dohledem. Podle § 85 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku mu byla uložena povinnost zdržet se v průběhu zkušební doby podmíněného odsouzení konzumace alkoholických nápojů. Podle § 99 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku bylo obžalovanému uloženo ochranné léčení psychiatrické v ambulantní formě. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradu škody České průmyslové zdravotní pojišťovně částku 10.724 Kč.
2. Přečinu podání alkoholu dítěti podle § 204 tr. zákoníku se podle napadeného rozsudku měl obžalovaný dopustit tím, že dne 12. 11. 2018 mezi 15.00 a 19.30 hod. v , na žádost nezletilých A. B., nar. , K. M., nar. , a F. P., nar. , jejichž věk rámcově znal, postupně koupil v prodejně potravin za peníze poskytnuté mu za tím účelem nezl. A. B. celkem nejméně 16 lahví alkoholického nápoje Frisco o objemu 0,33 l a obsahu alkoholu 4,5 % , z nichž následně všichni společně, zejména pak nezl. A. B. a K. M., v jím užívaném bytě na adrese , zkonsumovali nejméně 12 lahví, a dále v tomto bytě umožnil nezletilým konzumaci nezjištěného množství červeného vína smíchaného s colovým nápojem a vodky značky Božkov o obsahu alkoholu 37,5 % z lahve o objemu 0,5 l, ačkoli věděl, že veškeré uvedené nápoje obsahují alkohol, přičemž nezletilé A. B. a K. M. se v důsledku požití uvedených alkoholických nápojů uvedly do takového stavu opilosti, že se v bytě pozvracely, nezl. A. B. zde také opakovaně usnula, a ještě v 23.45 hod. toho dne měla v krvi 1,1 promile alkoholu.
3. Zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku se měl obžalovaný dopustit tím, že dne 12. 11. 2018 v přesně nezjištěné době od 15.00 hod. do 22.20 hod. v jím užívaném bytě na adrese , využil toho, že nezl. A. B., nar. , jejíž věk rámcově znal, v důsledku své opilosti vyvolané konzumací alkoholu popsané pod bodem 1) napadeného rozsudku nebyla schopna náležitě vnímat a vyhodnotit jeho dále popsané jednání, případně také spala, a se záměrem uspokojit svůj sexuální pud nejprve jmenované nezletilé v době, kdy usnula v obývací místnosti na pohovce, zasunul ruku pod její kalhoty a sáhl na přirození, dále poté, co se nezletilá pozvracela, ji odvedl do koupelny, kde ji vysvlékl, uložil do vany a umýval, současně ji však jednou rukou osahával na prsou a přirození a druhou rukou si stimuloval svůj pohlavní úd, aniž by dosáhl vyvrcholení, následně nezletilou oblékl a uložil na pohovku v obývací místnosti a v době, kdy znovu usnula, ji přes ošacení osahával na prsou.

4. Proti tomu rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni. Napadl výrok o vině v bodu 2) rozsudku s tím, že se sice ztotožňuje s odsuzujícím výrokem, má však za to, že soud nedůvodně z popisu skutku vypustil údaj o zasouvání prstů obžalovaného do přirození poškozené. Soud velmi podrobně a přesvědčivě zdůvodnil, proč nebylo možno uvěřit výpovědi obžalovaného před soudem a proč vycházel z jeho výpovědi z přípravného řízení. Pakliže ale neměl pochybnosti o doznání obžalovaného z přípravného řízení, není důvod zpochybňovat ani jeho doznání, že poškozené zasouval prsty do přirození. Pokud pak soudní praxe považuje za dokonanou soulož, pokud mužský pohlavní úd vnikne do pochvy ženy a nemusí přitom dojít ani k porušení panenské blány, v případě pohlavního styku srovnatelného se souloží je možno za takové jednání považovat případ, kdy pachatel zasouvá poškozené do vagíny prst, byť nemuselo dojít k zasunutí prstu v celé své délce. Při této praktice nemuselo dojít k porušení panenské blány, a proto údaj z lékařské zprávy není s tvrzením obžalovaného v rozporu. Jednání obžalovaného mělo být proto posouzeno i jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.
5. Odvolání státního zástupce dále směřovalo i proti výroku o trestu a vyjadřovalo nesouhlas s tím, že byl výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu. Soud sice přijal určitá zpřísnující opatření spočívající ve stanovení dohledu, vyslovení zákazu konzumace alkoholických nápojů a uložení ochranného léčení, podle odvolatele však tato opatření nejsou postačující. S ohledem na to, že se skutečně jednalo o případ, který se svou závažností vymyká typické trestné činnosti, která jinak naplňuje znaky uvedeného činu a obžalovaný se navíc dopustil činu ve stavu zmenšené přičetnosti a současně mu bylo uloženo léčení, nutno vzít v úvahu, že toto léčení bylo uloženo jen ve formě ambulantní (s čímž odvolatel vyjadřuje souhlas) a ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného byly sníženy jen nepodstatně, přičemž na jejich snížení mělo vliv i požívání alkoholických nápojů, které obžalovaný konzumoval zcela vědomě, ačkoliv jeho negativní účinky na svou osobu znal a v minulosti se v důsledku opilosti již měl dostat do problémů, ve spojení s tím, že jednání obžalovaného mělo být navíc právně posouzeno i podle § 185 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, navrhl aby při snížení testu pod dolní hranici, které bylo možné a důvodné, měl být trest ukládán jako nepodmíněný v délce 3 - 4 roků se zařazením obžalovaného pro jeho výkon do věznice s ostrahou. Intervenující státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze u odvolacího řízení pak navrhla uložení trestu na samé dolní hranici sazby § 185 odst. 3 tr. zákoníku bez redukce ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku.
6. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech oddělitelných výroků napadeného rozhodnutí, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, neshledal však podané odvolání důvodným.
7. Skutkový stav byl krajským soudem zjišťován velmi pečlivě a úplně. Vedle výsledků obžalovaného z přípravného řízení a od hlavního líčení, které se však kvantitativně i kvalitativně lišily, provedl krajský soud velmi důsledné dokazování přehráním výsledků nezletilých svědků A ■■■ B ■■■■, K ■■■ M ■■■ a F ■■■ P ■■■, na jejichž podkladě mohlo být provedeno účinné vyhodnocení celé situace a přesné stanovení skutkového stavu, který pak byl doplněn i výsledky I ■■■ B ■■■■ a P ■■■ K ■■■ a dalšími doplňujícími důkazy. S přihlédnutím k takto provedenému dokazování pak krajský soud vyhodnotil změnu výpovědi obžalovaného v hlavním líčení jako nehodnověrnou a vycházel z průniku výpovědi obžalovaného z přípravného řízení a nezletilých svědků, přičemž na podkladě těchto důkazních fakt v několika případech pozměnil skutkový stav uvedený v obžalobě způsobem, který se nedotkl právního posouzení skutku (upřesnění doby jednání, počty koupených a spotřebovaných lahví alkoholu) a v jednom případě pozměnil skutkový stav ve prospěch obžalovaného tak, že byla vypuštěna ta část jednání, jíž by obžalovaný naplnil skutkovou podstatu zločinu znásilnění podle § 185 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku ve znaku, že pohlavní styk, který byl obžalovaným uskutečněn (viz vysvětlení ke skutkové podstatě zločinu podle § 185 odst. 1 tr. zákoníku) byl proveden způsobem

srovnatelným se souloží. Zde krajský soud upozornil na zcela nejednoznačné a nekonzistentní vyjádření obžalovaného z výpovědi v přípravném řízení, které ani nebylo potvrzeno nebo upřesněno výpovědí poškozené nebo jiné osoby a s odvoláním na gynekologické vyšetření poškozené nedlouho po činu, které nezjistilo žádné fyzické stopy na pohlavních orgánech nezletilé ani v jejich okolí, a v závislosti na těchto důvodech pak do skutkového stavu předmětnou část skutku nepojal.

8. Vrchní soud v Praze v této souvislosti připomíná významnou procesní zásadu, opakovaně judikovanou Nejvyšším i Ústavním soudem, podle níž, pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. ř. a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadený rozsudek zrušit jen proto, že sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. V takovém případě totiž nelze napadenému rozsudku vytknout žádnou vadu ve smyslu citovaného ustanovení (srov. č. 53/1992 – věta I. Sb. rozh. tr.). Právě takovým, tedy se zákonem souladným způsobem, nalézací soud důkazy hodnotil. Uvedenými změnami nedošlo ke změně totožnosti skutku, neboť zůstala zachována jeho totožnost jak v jednání, tak (alespoň zčásti) v následku. Postup soudu I. stupně tak byl shledán správným a zákonným (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2726/2014) a odvolací soud již dále do skutkových závěrů - tedy závěrů o vině nezasahoval.
9. Naprosto správným a přesným bylo i právní posouzení obou skutků, a to jak ve vztahu k přečinu podání alkoholu dítěti podle § 204 tr. zákoníku, tak i ve vztahu ke zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Obžalovaný koupil třem osobám mladším osmnácti let nejméně 16 lahví nápoje Frisco, jež obsahuje 4,5 % alkoholu a následně jim umožnil požívat i další alkohol (víno, vodku). Nebylo proto pochybností, že byl alkohol dětem poskytnut ve větší míře a správným byla shledána i forma zavinění obžalovaného – nepřímý úmysl podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. Dále obžalovaný Ch. [redacted] nezletilou B. [redacted], která byla dítětem mladším patnácti let, opakovaně osahával se záměrem uspokojit svůj pohlavní pud na prsou a přirození, tedy podle v současné době platného zákona na ní vykonal pohlavní styk. Jmenovaná se přitom evidentně nacházela v takovém stadiu podnapilosti, že nebyla schopna jednání obžalovaného náležitě vnímat, vyhodnotit je a na ně reagovat – byla tedy ve stavu bezbrannosti podle § 185 tr. zákoníku. Obžalovaný tedy zneužil bezbrannosti jiného k pohlavnímu styku a takový čin spáchal na dítěti mladším patnácti let.
10. Trest byl obžalovanému ukládán v rámci zákonné trestní sazby ustanovení § 185 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku jako trest úhrnný za spáchání dvou trestných činů v ideálním souběhu. Odvolací soud se ztotožnil s užitím ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku, neboť v konkrétním případě byly splněny podmínky citovaného ustanovení jak z hlediska zvláštních okolností případu, tak i z hlediska zhodnocení poměrů pachatele, pro něž by užití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákoníkem bylo nepřiměřeně přísným a nápravy pachatele lze dosáhnout i trestem kratšího trvání.
11. Podle znaleckých posudků z oboru psychiatrie a psychologie je obžalovaný mentálně retardovanou osobou, jejíž intelekt odpovídá úrovni devíti až jedenáctiletého dítěte. Jeho osobnost je dětinského, omezeného formátu, je naivní, schopný nalézat spíše jednoduchá řešení a přímočaré kauzality, neschopný uvažovat variantně. Je sociálně vstřícným, společenským, ale také zneužitelným mentálně silnějším člověkem. Uvedené charakteristiky zdravotního stavu obžalovaného zcela přesně odpovídaly zjištěnému skutkovému stavu. Obžalovaný jako náhražku za nedostatečný sociální styk považoval interakci s osobami nižšího věku, ale silnějšího mentálního intelektu a ve snaze jim vyhovět podlehl jejich sugestibilitě a byl ochoten i páchat činnost, o níž věděl, že je nedovolená (obstarání alkoholu nezletilým). Ve vztahu k sexuální trestné činnosti pak znalci zcela přiléhavě určili motivaci obžalovaného jako náhražkové uspokojení sexuálního pudu u jedince frustrovaného nedostatkem adekvátních partnerských příležitostí. Uvedené skutečnosti činí okolnosti případu zvláštními a z hlediska běžné trestné

činnosti sexuálního charakteru i výjimečnými, a to jak z hlediska diagnostikované mentální odchylky obžalovaného, tak i z hlediska intenzity útoku, která zůstala jen u manuálních doteků. S přihlédnutím k těmto okolnostem by trest, který by byl obžalovanému ukládán v rámci zákonné trestní sazby ustanovení § 185 tr. zákoníku skutečně nadměrně represivním. Proto jeho snížení podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku na trest odnětí svobody ve výměře tří roků byl uložen citlivě a s přihlédnutím ke všem okolnostem polehčujícím i přitěžujícím, jak byly v napadeném rozsudku citovány.

12. S ohledem na skutečnost, že v trestní věci proběhlo intenzivní přípravné řízení, v jehož průběhu byl obžalovaný stíhán i vazebně, věc byla opakovaně probírána v rámci soudních jednání a obžalovanému vedle ochranného léčení psychiatrického byl vysloven dohled a podle § 85 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. h) tr. zákoníku mu bylo uložena povinnost zdržet se konzumace alkoholických nápojů, obžalovaný přiměřeně svému duševnímu stavu slíbil, že se již obdobné trestné činnosti nedopustí a dobrovolně již uhradil škodu poškozené pojišťovně, souhlasí odvolací soud i se závěrem, že všechna uvedená opatření společně jsou schopna vyloučit recidivu trestné činnosti J. Ch. a proto se ztotožnil i s uložením podmíněného trestu odnětí svobody ve výměře stanovené krajským soudem v napadeném rozsudku.
13. Jelikož pochybení nebylo shledáno ani ve výroku o náhradě škody, kterou již obžalovaný v plné míře uhradil, bylo odvolání státního zástupce shledáno ve všech výrocích nedůvodným, a proto bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Je proti němu možné podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f trestního řádu.

Praha 2. července 2019

JUDr. Vladimír Stibořík v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Holcová

**Štěpánka
Kápičková**

Digitálně podepsal Štěpánka Kápičková
DN: cn=Štěpánka Kápičková, o=Nejvyšší soud
v Praze (IS 00215651), ou=Trestní odd.,
ou=146, cn=Štěpánka Kápičková, ou=Kápičková,
givenName=Štěpánka, serialNumber=138368,
title=Vedoucí kanceláře
Datum: 2019.07.24 09:23:59 +0200